

Людовикъ заплашталъ много добре на работници ти, които украсявали палатъ тъ му. Той още закрилялъ поети ти и писатели ти; и на подобри ти отъ тъхъ давалъ пенсия. Поети ти и писатели ти много били благодарни отъ кралъ тъ, за негови ти милости, та го славили съ писанията си, като най-великъ отъ всички кралие и описвали доброването на подданици ти му повече отъ колко то било уобщто. Людовикъ XIV умѣлъ да се ползова отъ много художествени и книжовни даровити люде, та съ тъхна помощъ да възвиси слава та на свое то царование. Молиеръ по заръчка на кралъ тъ съчинявалъ балети и пастирски сцени за придворни ти театра. Прочутий Расинъ въ свои трагедии подъ име то на стари ти юнаци представлявалъ французски ти царедворци; кралъ тъ го обичалъ, нъ послъ Расинъ помислилъ да посочи на кралъ тъ нѣкакви злоупотрѣбления въ държавна та хазна. Людовикъ, който никакъ нетърилъ да му праветь неприятни бѣлѣжки за негово то царование, станалъ студенъ камъ поетътъ. Расинъ се насърбилъ, за дѣто изгубилъ кралска та милост и скоро умрѣлъ. Тако-речи същото се случило и съ владика та Фенелонъ, който се прочулъ съ сладкодумната си проповѣдь. Нему било заповѣдано да въспитава Дофина (внукъ на Людовика XIV) и за поучение на въспитаникътъ си той написалъ »приключенията на Телемахъ«. (Телемахъ, синъ Одисеевъ, подиръ Троянската война като трѣсилъ башта си, ходилъ на всякадѣ заедно съ наставникътъ си Ментора, подъ името на когото се крила богинята на мъдростта Атина; въ времето на пътovanietо си много нѣшто изучилъ той за правители ти и за народи ти). Съвременици ти подозрѣвали Фенелона, че той съ това съчинение косвенно прави бѣници.

---

На млади години кралъ тъ обичалъ дѣвойка Ла-Вальеръ; тя била смирена, затова не се бѣркала въ политика та. Послѣдна та му любовница Маркиза Монтеспанъ, напротивъ, била славолюбива и голѣма расипница.